

Adam Bodnar

II.519.669.2016

**Pan
Zbigniew Ziobro
Minister Sprawiedliwości
Prokurator Generalny**

Uprzejmie informuje, iż w moim zainteresowaniu pozostaje sprawa p. M.P. – zatrzymanego pod zarzutem szpiegostwa, wobec którego zastosowano środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania w postępowaniu przygotowawczym.

W korespondencji prowadzonej z Mazowieckim Wydziałem Zamiejscowym Departamentu do spraw Przeszłości Zorganizowanej i Korupcji Prokuratury Krajowej w Warszawie byłem informowany o toczącym się śledztwie.

Sprawa przeciwko p. M. P. w dniu 20. kwietnia 2018 r. wraz z aktem oskarżenia została skierowana do Sądu Okręgowego w Warszawie.

We wniosku skierowanym do mnie przez obrońcę oskarżonego przekazano mi informację o przedstawieniu przez pełnomocników oskarżonego p. M. P. sprawy Grupie roboczej ONZ ds. arbitralnego pozbawienia wolności, działającej przy urzędzie Wysokiego Komisarza ds. Praw Człowieka ONZ. Grupa ta zajmuje się oceną przypadków arbitralnego aresztowania i wydawaniem rekomendacji dla państw w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości, dokonując oceny w 5 kategoriach:

- I. Czy istnieje podstawa prawna do pozbawienia osoby wolności;
- II. Czy pozbawienie wolności jest konsekwencją korzystania przez aresztowaną osobę z praw przysługujących jej na podstawie Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka i Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych;

III. Czy zachowane zostały procedury i gwarancje przysługujące osobie pozbawionej wolności wynikające z międzynarodowych norm dotyczących prawa do rzetelnego procesu;

IV. Czy pozbawienie wolności osób ubiegających się o azyl umożliwia im skorzystanie z ich praw;

V. Czy pozbawienie wolności ma charakter dyskryminacyjny zgodnie z prawem międzynarodowym.

Obrońcy p. M. P. zarzucili, że jego tymczasowe aresztowanie ma charakter arbitralny w ramach kategorii I, II i III.

W toku postępowania Grupa zaprosiła Polski Rząd do przedstawienia stanowiska, który jednak **pomimo przedłużenia terminu, nie ustosunkował się do zarzutów.**

Po zbadaniu sprawy, w opinii nr 18/2018 (Poland) przyjętej w dniu 20 kwietnia 2018 r. Grupa stwierdziła, że tymczasowe aresztowanie p. M. P. miało charakter arbitralny w II i III kategorii. Uznała w szczególności, że podejrzany został pozbawiony wolności w związku z korzystaniem ze swego prawa wolności wypowiedzi i pokojowych zgromadzeń. Ponadto Grupa stwierdziła, że nie do pogodzenia z międzynarodowymi standardami rzetelnego procesu są utrzymywanie tymczasowego aresztowania przez ponad 2 lata na podstawie tych samych okoliczności, ograniczenia w dostępie do akt sprawy nałożone na podejrzanego i jego obrońców, a także odmowa sprowadzenia podejrzanego na wszystkie rozprawy, które go dotyczyły. Zwróciła także uwagę na to, że od maja 2017 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie orzekał zarówno w przedmiocie dalszego stosowania tymczasowego aresztowania jak i jako sąd odwoławczy od decyzji w tym przedmiocie. Zdaniem Grupy sytuacja taka stanowi naruszenie art. 9 ust. 3 i 4 MPPOiP.

W swych konkluzjach, Grupa robocza ONZ ds. arbitralnego pozbawienia wolności zaleciła natychmiastowe zwolnienie p. M. P. z aresztu, wypłacenie mu odszkodowania oraz niekierowanie sprawy do sądu, a także przeprowadzenie śledztwa dotyczącego okoliczności pozbawienia go wolności. Ponadto, przekazała sprawę do specjalnego sprawozdawcy ds. ochrony wolności wypowiedzi, specjalnego sprawozdawcy ds. wolności zgromadzeń i specjalnego sprawozdawcy ds. niezależności sędziów i zawodów prawniczych. Grupa

zapowiedziała monitorowanie zakresu spełnienia przez polskie organy jej rekomendacji, oczekując przedstawienia odpowiednich sprawozdań przez Rząd Polski oraz pełnomocników podejrzanego w terminie 6 miesięcy.

Wobec treści konkluzji Grupy Roboczej proszę uprzejmie Pana Ministra o przedstawienie stanowiska w przedmiotowej sprawie, w tym w szczególności, jakie działania zostały podjęte lub są projektowane w celu wypełnienia zaleceń zawartych w punktach 59 - 61 oraz 63 powołanej opinii nr 18/2018 (Poland).